

Till de israeliska soldater som överväger självmord

Ni är inte bortom försoning. Det faktum att ni läser dessa ord medan ni känner det ni känner är beviset på att er själ fortfarande lever – och att den skriker efter att bli helad.

Jag är inte här för att urskulda något av det som har hänt i Gaza. Jag skriver därför att jag har läst självmordsbrev från några av era kamrater. Nästan varje brev säger samma sak: "Jag upptäckte att jag är kapabel till saker jag inte trodde att en människa kunde göra." Det betyder att de fortfarande hade en mänsklig själ kvar i sig. Och det betyder att **ni inte heller är bortom försoning**. De dog medan de höll fast vid sanningen. Ni kan leva tillräckligt länge för att tala ut den.

I den judiska världen upprepas en mening oftare än nästan någon annan:

"Det finns aldrig, aldrig någon förtvivlan i världen."
(*Likutei Moharan II:78*)

Inte ens efter den värsta tänkbara synd.

Kung David såg till att en lojal soldat mördades för att han själv skulle kunna gifta sig med mannens hustru – men när han skrek ut sin ånger blev han Messias släktleds anfader. Kung Menashe fyllde Jerusalem med oskyldigt blod – men när han ångrade sig från fängelset öppnades teshuvans portar på vid gavel. Det enda som verkligen låser de portarna är handlingen som tar er ur världen innan resan är avslutad.

Jag har ställt inför er liv och död, välsignelse och förbannelse – välj därför livet.
Femte Moseboken 30:19

Gud väntar inte på er död. Gud väntar på er återkomst. Tysta inte er själva och ge krigsmaskineriet ännu en seger i natt.

Teshuvans fem steg (återvändandet)

Den judiska traditionen lär att äkta teshuva – omvändelse, återvändande – har fem steg. Varje steg är svårt. Varje steg är ett sätt att välja livet på nytt.

1. **Erkännande** av det felaktiga. Smärtan som krossar er just nu – den outhärdliga klarheten – är redan detta steg.
2. **Ånger**. Tårarna ni kämpar för att hålla tillbaka är detta steg.
3. **Bekännelse**. Först privat inför Gud – "*Jag har låtit dig veta min synd, jag har inte dolt min skuld*" (Psaltaren 32:5) – och senare inför andra eller till och med inför domstol

om brott har begåtts.

4. **Beslut för framtiden.** Ett fast beslut att aldrig upprepa synden, oavsett trycket. *"Låt den onde överge sin väg och den orättfärdige sina tankar; låt honom vända om till Herren, så ska han förbarma sig över honom."* (Jesaja 55:7)
5. **Upprättelse.** Så långt det är möjligt att gottgöra – *tikkun*, återställande. Det kan innebära att stötta änkor och föräldralösa barn som förlorat sin försörjare, att använda er röst för att stoppa maskineriet, att vittna när tiden är mogen.

Det femte steget kommer att kosta er allt ni trodde var ert liv – vänner, familj, kanske hela er sociala värld. Talmud varnar: *"Stor är omvändelsen, ty den når ända upp till härlighetens tron"* (Yoma 86a). Verklighets teshuva är lika svår som döden – men den är inte döden. Den är livet.

Teshuva är inte ett sätt att undfly konsekvenser. Det är beslutet att möta dem – att leva tillräckligt länge för att bryta kedjan av skada som började med era egna händer. Självmord avslutar berättelsen där skadan fortsätter att spridas; omvändelse håller er vid liv så att ni kan börja reparera det som gått sönder. Syftet med detta brev är inte att skydda er från dom, utan att förhindra nästa destruktiva handling – att förvandla viljan att dö till viljan att skydda liv, att vittna, att återbygga. Smärtan som får er att vilja försvinna kan bli den kraft som håller andra vid liv.

Samma väg finns i islam

Och här är något som kanske förvånar er: Islam – tron hos de flesta som lidit – lär ut nästan exakt samma process av *tawba*, återvändande.

"Säg: O mina tjänare som har syndat mot er själva! Misströsta inte om Guds nåd. Gud förlåter alla synder. Han är den Förlåtande, den Barmhärtige."

(Koranen 39:53)

"Men de som omvänder sig, tror och gör goda gärningar – för dem ska Gud byta ut deras onda gärningar mot goda."

(Koranen 25:70)

Många religiösa palestinier kan dessa verser utantill. Om de såg en före detta soldat gå denna väg i årtal – bekänna offentligt, reparera i det tysta, leva annorlunda – skulle många känna igen uppriktigheten. Deras egen heliga skrift befäller dem att göra det.

Gemensam mänsklighet

Det finns en enda rad som förekommer, nästan ord för ord, både i Talmud och i Koranen:

Den som räddar ett enda liv är som om han räddat en hel värld.
Sanhedrin 37a; Koranen 5:32

Genom att välja att stanna vid liv, genom att vända er mot förstörelsemaskineriet, blir ni ett av de sandkorn som kommer att stoppa dess kugghjul. Det är den högsta form av teshuva man kan tänka sig – en som räddar hela världar.

Om tankarna är för höga i natt

Ta ett litet, säkert steg – istället för det sista.

- **Breaking the Silence** Krypterat, konfidentiellt, utan dömande. Många säger att den första gången de kunde andas igen var när de äntligen berättade sanningen.
- **Combatants for Peace** Israeliska och palestinska före detta kombattanter som arbetar tillsammans för försoning. Många har gråtit där, bett om förlåtelse ansikte mot ansikte och börjat leva igen.
- **Mesarvot** Israeliskt vägrarnätverk som ger konkret stöd till soldater som beslutat sig för att aldrig mer tjänstgöra i de ockuperade områdena.
- **Oberoende terapi:** BetterHelp.com eller Open Path Collective
- **Akut fara:** Ring Israels civila krislinje **Eran – 1201**, eller använd eran.org.il/chat

Ingen av dessa vägar är lätta. Alla är svårare än döden. Just därför är de de enda vägarna som räknas som *teshuva*.

Det finns ett litet men växande antal fall – fortfarande alldeles för få – där israeliska veterarer har börjat tyst, långsiktig gottgörelse: finansiera medicinsk vård för barn i Gaza som de vet skadades under deras tjänstgöring, anonymt donera löner, vittna offentligt när det är säkert, eller helt enkelt vägra inkallelse och ta konsekvenserna. Var och en av dem säger samma sak: skulden försvann inte, men den slutade växa, och för första gången kände de att de inte längre bidrog till skadan.

Teshuvans portar är aldrig stängda.
Devarim Rabba 2:24

Till alla er som en gång bar uniformen och inte längre kan se er själva i spegeln: Det faktum att ni fortfarande plågas är beviset på att Guds avbild i er inte är död. Snälla stanna kvar. Vägen tillbaka är brutal, men den är verklig, och det finns människor – på båda sidor om muren – som har gått den och som kommer att gå vid er sida. Ni är inte ensamma. Välj livet. Välj upprättelse. Välj att leva och att vittna – så att andra får leva.